

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มที่ 1 ผู้ป่วยปากแหว่งที่มีหรือไม่มีเพดานโหว่

จากการสำรวจและเก็บข้อมูลของผู้ป่วย 156 คน จาก 6 จังหวัด

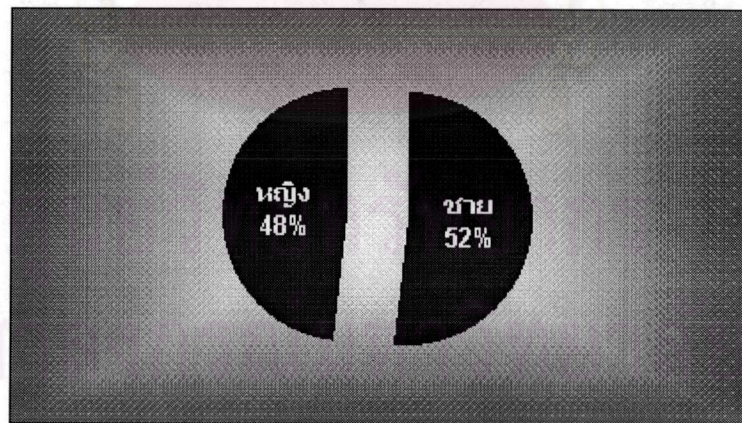
exclude syndromic cleft lip จำนวน 7 คน (4.5%) ดังนี้

camptodactyly	2	คน
Down syndrome	1	คน
Van de Woude syndrome	1	คน
amniotic band disruption sequence	1	คน
distal arthrogyposis	1	คน
mental retardation and clinodactyly	1	คน

ส่วน non-syndromic cleft lip จำนวน 149 คน ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. เพศ

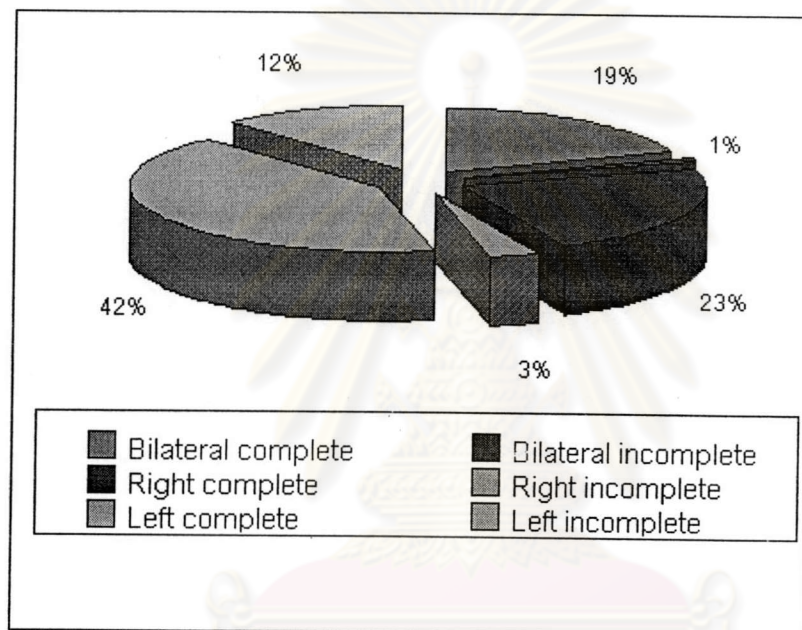
พบเป็นเพศชาย 77 คน (52%) เพศหญิง 72 คน (48%) ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 แสดงเพศของผู้ป่วยปากแหว่ง

2. ชนิดและลักษณะของปากแหว่ง

พบว่า เป็น unilateral cleft lip 119 คน (80%) โดยพบข้างซ้าย 80 คน (54%) ข้างขวา 39 คน (26%) และแบ่งเป็น complete type 96 คน (65%) incomplete type 23 คน (15%) ส่วน bilateral cleft lip พบเพียง 30 คน (20%) และเป็น complete type 28 คน (19%) incomplete type 2 คน (1%) ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 แสดงชนิดและลักษณะของปากแหว่ง

สำหรับปากแหว่งที่มีเพดานโหว่ร่วมด้วยนั้น พบมากกว่าปากแหว่งเพียงอย่างเดียว โดยพบถึง 100 คน (67%)

ในกลุ่ม bilateral cleft lip ทั้งหมด 30 คน มี cleft palate ร่วมด้วย 24 คน (80%)

ในกลุ่ม unilateral cleft lip ทั้งหมด 119 คน มี cleft palate ร่วมด้วย 76 คน (64%)

3. ประวัติการแต่งงานในเครือญาติ

จากการสอบถามถึงประวัติครอบครัว ไม่พบว่ามีประวัติการแต่งงานในเครือญาติของผู้ป่วยกลุ่มนี้

4. recurrence risk

จากจำนวน first degree relatives ทั้งหมด 595 คน พบว่าเป็นโรคปากแหว่งเพดานโหว่ 14 คน โดยมีปากแหว่งเพียงอย่างเดียว 8 คน ปากแหว่งและเพดานโหว่ 4 คน และไม่ทราบชนิด 2 คน คิดเป็น $RR_1 = 2.35\%$

จากจำนวน second degree relatives ทั้งหมด 1,386 คน พบว่าเป็นโรคปากแหว่งเพดานโหว่ 8 คน โดยมีปากแหว่งเพียงอย่างเดียว 2 คน ปากแหว่งและเพดานโหว่ 5 คน และไม่ทราบชนิด 1 คน คิดเป็น $RR_2 = 0.58\%$

5. recurrence risk ratio

จากค่า อัตราเสี่ยงของการเกิดโรคปากแหว่งที่มีหรือไม่มีเพดานโหว่ในประชากร ซึ่งเท่ากับ 0.11% (ตารางที่ 1) ทำให้สามารถคำนวณค่า λ ได้ ดังนี้

$$\lambda_1 = 2.35 / 0.11 = 21.36$$

$$\lambda_2 = 0.58 / 0.11 = 5.27$$

6. ค่าเฉลี่ยอายุมารดา

ข้อมูลการหาอายุเฉลี่ยขณะตั้งครรภ์ของมารดา ในมารดาผู้ป่วยปากแหว่ง 136 คน ได้ค่าเฉลี่ย 25.98 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.86 ปี ส่วนค่าเฉลี่ยในประชากรหญิงไทย เท่ากับ 26.77 ปี

ค่าเฉลี่ยอายุมารดาในประชากรหญิงไทย ได้มาจากการคำนวณ ค่าเฉลี่ยอายุมารดาในตารางที่ 2 โดยไม่นับรวมมารดาที่อยู่ในกลุ่มอายุ < 15 ปี, > 50 ปี และกลุ่มที่ไม่ทราบอายุ (2.2%)

H_0 : อายุเฉลี่ยขณะตั้งครรภ์ของมารดาผู้ป่วยปากแหว่งที่สุ่มตัวอย่างมานั้น เท่ากับ 26.77 ปี

H_A : อายุเฉลี่ยขณะตั้งครรภ์ของมารดาผู้ป่วยปากแหว่งที่สุ่มตัวอย่างมานั้น ไม่เท่ากับ 26.77 ปี

ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$

ทดสอบโดยใช้ Unpaired T-test (two-tailed test) สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยของตัวอย่างชุดเดียว ได้ค่า $p = 0.1815$

นั่นคือยอมรับ H_0 สรุปว่า อายุเฉลี่ยขณะตั้งครรภ์ของมารดาผู้ป่วยปากแหว่งที่สูมตัวอย่างมานั้นไม่แตกต่างจากของประชากรซึ่งเท่ากับ 26.77 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.1815$ หรือ $p > 0.05$)

7. ระยะห่างจากพีคนก่อนหน้า

ข้อมูลการหา ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุผู้ป่วยปากแหว่งกับพีคนก่อนหน้า เทียบกับระยะห่างเฉลี่ย ระหว่างพี่น้องผู้ป่วยที่เป็นปกติกับพีคนก่อนหน้า มีผู้ป่วยปากแหว่งที่สูมตัวอย่างมา 70 คน ได้ค่าเฉลี่ย 4.58 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.88 ปี ส่วนพี่น้องผู้ป่วยที่เป็นปกติ 139 คน ได้ค่าเฉลี่ย 3.05 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.05 ปี

H_0 : ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุผู้ป่วยปากแหว่งกับพีคนก่อนหน้า เท่ากับระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุพี่น้องของผู้ป่วยที่เป็นปกติกับพีคนก่อนหน้า

H_A : ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุผู้ป่วยปากแหว่งกับพีคนก่อนหน้า ไม่เท่ากับระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุพี่น้องของผู้ป่วยที่เป็นปกติกับพีคนก่อนหน้า

ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$

ทดสอบโดยใช้ Unpaired T-test (two-tailed test) สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยของตัวอย่างสองชุด ได้ค่า $p = 0.000129$

นั่นคือปฏิเสธ H_0 สรุปว่า ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุผู้ป่วยปากแหว่งกับพีคนก่อนหน้าแตกต่างจาก ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุพี่น้องของผู้ป่วยที่เป็นปกติกับพีคนก่อนหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.000129$ หรือ $p < 0.05$)

กลุ่มที่ 2 ผู้ป่วยเพดานโหว่เพียงอย่างเดียว

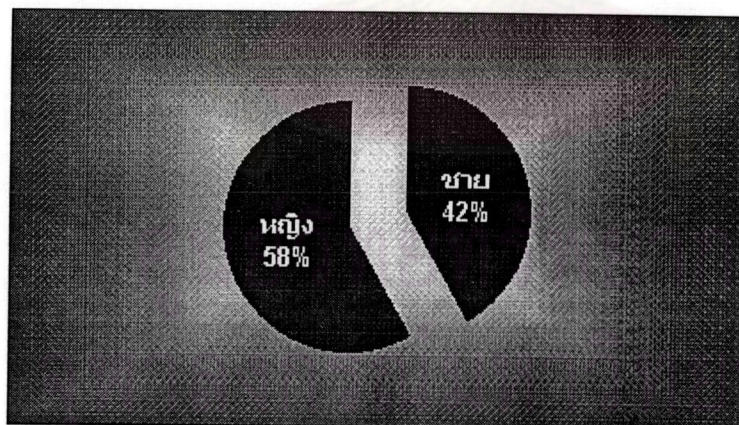
จากการสำรวจและเก็บข้อมูลของผู้ป่วย 38 คน จาก 6 จังหวัด
exclude syndromic cleft palate จำนวน 4 คน (10.5%) ดังนี้

Down syndrome	1	คน
Pierre Robin sequence	1	คน
microcephaly, protruding ears and upslant palpebral fissures	1	คน
mental retardation, large testes and prognathia	1	คน

ส่วน non-syndromic cleft palate จำนวน 34 คน ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. เพศ

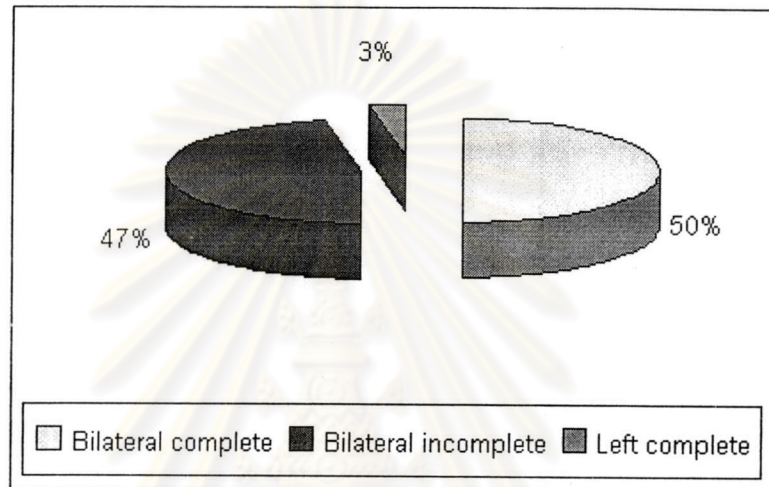
พบเป็นเพศหญิง 14 คน (58%) เพศชาย 10 คน (42%) ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แสดงเพศของผู้ป่วยเพดานโหว่

2. ชนิดและลักษณะของเพดานโหว่

พบว่าเป็น bilateral cleft palate 33 คน (97%) โดยเป็น complete type 17 คน (50%) incomplete type 16 คน (47%) ส่วน unilateral cleft lip พบเพียง 1 คน (3%) และเป็น complete type ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 แสดงชนิดและลักษณะของเพดานโหว่

3. ประวัติการแต่งงานในเครือญาติ

จากการสอบถามถึงประวัติครอบครัว ไม่พบว่ามีประวัติการแต่งงานในเครือญาติของผู้ป่วย
กลุ่มนี้

4. recurrence risk

จากจำนวน first degree relatives ทั้งหมด 141 คน ไม่พบว่าเป็นโรคปากแหว่งเพดานโหว่
ค่า RR_1 จึงเท่ากับ 0

จากจำนวน second degree relatives ทั้งหมด 285 คน พบว่าเป็นโรคปากแหว่งเพดานโหว่ 2
คน คิดเป็น $RR_2 = 0.70\%$

5. recurrence risk ratio

จากค่า อัตราเสี่ยงของการเกิดโรคพีดานโหวในประชากร ซึ่งเท่ากับ 0.04% (ตารางที่1)

ทำให้สามารถคำนวณค่า λ ได้ ดังนี้

$$\lambda_1 = 0$$

$$\lambda_2 = 0.70 / 0.04 = 17.5$$

6. ค่าเฉลี่ยอายุมารดา

ข้อมูลการหาอายุเฉลี่ยขณะตั้งครรภ์ของมารดาในมารดาผู้ป่วยพีดานโหว 32 คน ได้ค่าเฉลี่ย 25.26 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.80 ปี ส่วนค่าเฉลี่ยในประชากรหญิงไทย เท่ากับ 26.77 ปี

H_0 : อายุเฉลี่ยขณะตั้งครรภ์ของมารดาผู้ป่วยพีดานโหวที่สุ่มตัวอย่างมานั้น เท่ากับ 26.77 ปี

H_A : อายุเฉลี่ยขณะตั้งครรภ์ของมารดาผู้ป่วยพีดานโหวที่สุ่มตัวอย่างมานั้น ไม่เท่ากับ 26.77 ปี

ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$

ทดสอบโดยใช้ Unpaired T-test (two-tailed test) สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยของตัวอย่างชุดเดียว ได้ค่า $p = 0.2185$

นั่นคือยอมรับ H_0 สรุปว่า อายุเฉลี่ยขณะตั้งครรภ์ของมารดาผู้ป่วยพีดานโหวที่สุ่มตัวอย่างมานั้นไม่แตกต่างจากของประชากรซึ่งเท่ากับ 26.77 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.2185$ หรือ $p > 0.05$)

7. ระยะห่างจากพีคนก่อนหน้า

ข้อมูลการหา ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุผู้ป่วยเพศานโหว่กับพีคนก่อนหน้า เทียบกับระยะห่างเฉลี่ยระหว่างพี่น้องผู้ป่วยที่เป็นปกติกับพีคนก่อนหน้า มีผู้ป่วยเพศานโหว่ที่สุ่มตัวอย่างมา 20 คน ได้ค่าเฉลี่ย 5.35 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.60 ปี ส่วนพี่น้องผู้ป่วยที่เป็นปกติ 45 คน ได้ค่าเฉลี่ย 2.62 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.64 ปี

- H_0 : ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุผู้ป่วยเพศานโหว่กับพีคนก่อนหน้า เท่ากับ ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุพี่น้องของผู้ป่วยที่เป็นปกติกับพีคนก่อนหน้า
- H_A : ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุผู้ป่วยเพศานโหว่กับพีคนก่อนหน้า ไม่เท่ากับ ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุพี่น้องของผู้ป่วยที่เป็นปกติกับพีคนก่อนหน้า

ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$

ทดสอบโดยใช้ Unpaired T-test (two-tailed test) สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยของตัวอย่างสองชุด ได้ค่า $p = 0.003712$

นั่นคือปฏิเสธ H_0 สรุปว่า ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุผู้ป่วยเพศานโหว่กับพีคนก่อนหน้า แตกต่างจาก ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างอายุพี่น้องของผู้ป่วยที่เป็นปกติกับพีคนก่อนหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.003712$ หรือ $p < 0.05$)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย